

ประโยค ป.ธ. ๓
แปล มครเป็นไทย
สอบ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

แปล โดยพยัญชนะ

๑. เอกทิวส์ หิ วิกาเล สมพหุลา เถรา เขตวนมหาวิหาริ ปวิสิตวา
ราหุลตฺเถรสฺส วสนญฺจานํ คนฺตฺวา ตํ วุญฺจาเปสฺสุ ฯ โส อลฺยตฺถ
วสนญฺจานํ อปฺสฺสนฺโต คนฺตฺวา ตถาคตฺสฺส คนฺธกฺกุญฺยา ปมฺเฆ นิปฺชชฺชฺ
ตทา โส อายสฺมา อรหตฺตํ ปฺตฺโต อวสฺสโกว อโหสิ ฯ มาโร วสวตฺติ
ภวเน จิตฺเตว ตํ อายสฺมนฺตํ คนฺธกฺกุญฺปมฺเฆ นิปฺนํ ทิสฺวา จินฺเตสิ
สมณฺสฺส โคตมฺสฺส รุชนกา องฺคุลี พหิ นิปฺนนา สยํ อนฺโตคนฺธกฺกุญฺยํ
นิปฺนโน องฺคุลฺยา ปิพฺปิยมา นาย สยํ ปิพฺปิโต ภวิสฺสตีติ ฯ โส มหนฺตํ
หตฺถิราชวณฺณํ อภินิมฺมินฺตฺวา อากมฺม โสณฺฑาย เถรสฺส มตฺถกํ ปริกฺขิปปิตฺวา
มหนฺเตน สทฺเทน โกลฺยจฺรวํ รวิ ฯ สตฺถา คนฺธกฺกุญฺยํ นิปฺนโน ตสฺส
มารภาวํ ญตฺวา มาร ตาทิสานํ สตฺสหสฺเสนาปี มม ปฺตฺตสฺส ภยํ
อุปฺปาเทตฺถ น สกฺกา ปฺตฺโต หิ เม อสนฺตาสี วิตตฺตฺโห มหาวิริโย
มหาปฺญฺโฆติ วตฺวา อีมา กถา อภาสิ

นิฏฺฐํ คโต อสนฺตาสี
อจฺฉินฺทฺหิ ภวสฺสฺถานิ
วิทตฺตฺโห อนาทาโน
อกฺขรณํ สนนฺิปาตํ
ส เว อนฺติมสาร์โร

วิทตฺตฺโห อนงฺกโณ
อนฺติโมยํ สมฺสฺสโย
นฺริตฺตฺติปทโกวิท
ชฺญณา ปุพฺพาปฺรานิ จ
มหาปฺญฺโฆ (มหาปฺริโสติ) วุจฺจตีติ ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. ตสฺส กิร กาลกิริยํ สุตฺวา ราชา ปเสนทโกสโล อปฺตตํ
 สุปเตยฺยํ กสฺส ปาปุณฺดาตีติ ปุจฺฉิตฺวา รณฺโณติ สุตฺวา สตฺตทํ ทิวเสหิ
 ตสฺส เกหโต ฐนํ ราชกฺลํ อภิหฺราเปตฺวา สตฺถุ สนฺตํ อฺปสงฺกมิตฺวา
 หนฺนท กุโต นฺนํ ตฺวํ มหฺราษ อากฺขณฺสิ ทิวาทิวสฺสาตี วุตฺเต อธิ ฆนฺเต
 สวตฺถิยํ เสฏฺฐิ คหปฺติ กาลกโต ตมํ อฺปฺตตํ สุปเตยฺยํ ราชนฺเตปฺริ
 อภิหฺริตฺวา อากฺขณฺมีติ อาห ๑ สพฺพํ สุตฺเต อากตฺนเยเนว เวทิตพฺพํ ๑
 โส กิร สุวณฺณปาฎิยา นานคฺครสโกษเน อฺปนีเต เอวรूपิ นาม มนุสฺสา
 ภูยฺชนฺติ ก็ ตุมฺहे มยา สทฺธิ อิมสฺมี เกเห เกลลึ กโรธาติ โภษเน
 อฺปฏฺฐิตฺเต เลทฺททฺทณฺทาทีหิ ปหฺริตฺวา ปลาเปตฺวา อิทํ มนุสฺसानํ โภษนฺติ
 กานาษกํ พิลงฺกทฺติยํ ภูยฺชติ วตฺถยานจฺจตฺเตสฺสปี มนาเปสฺส อฺปฏฺฐาปิเตสฺ
 มนุสฺเส เลทฺททฺทณฺทาทีหิ ปหฺรฺนโต ปลาเปตฺวา สาณานิ ธารฺติ ชชฺชรรณเณ
 ยติ ปณฺณจฺจตฺเตน ธาริยมาเนนาติ เอวํ รณฺณา อาโรจิตฺเต สตฺถา ตสฺส
 ปุพฺพกมฺมํ กเถสิ

ภูตฺตพฺพํ โส มหฺราษ เสฏฺฐิ คหปฺติ ตครลฺลิจิ นาม ปุจฺเจกพฺพุทฺธํ
 ปิณฺฑปาเตน ปฏฺฐิปาเทสิ เทถ สมณฺสส ปิณฺฑนฺติ วตฺวา อฺฏฺฐาયાสนา
 ปกฺกามิ ๑ ตสฺมี กิร อสฺสทฺเช พาลเ เอวํ วตฺวา ปกฺกนฺเต ตสฺส ภริยา
 สทฺธา ปสนฺนา จิรฺสฺสํ วต เม อิมสฺส มุขโต เทหิติ วจันํ สุตฺตํ อชฺช
 มม มโนโร ปุเรติ ปิณฺฑปาตํ ทสฺสามิติ ปุจฺเจกพฺพุทฺธสฺส ปตฺตํ คเหตุวา
 ปณฺฑิตโกษนฺสส ปุเรตฺวา อทาสิ ๑

ให้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๓

แปล มครเป็นไทย

แปล โดยพยัญชนะ

๑. ดังจะกล่าวโดยพิสดาร ในวันหนึ่ง อ.พระเถระ ท. ผู้มากพร้อมเข้าไปแล้ว สุ่มหาวิหารชื่อว่าเชตวัน ในสมัยมีกาลไปปราศแล้ว ไปแล้ว ผู้ที่เป็นที่อยู่ ของพระเถระชื่อว่าราหุล ยังพระเถระชื่อว่าราหุลนั้น ให้ลุกขึ้นแล้ว ฯ อ.พระเถระชื่อว่าราหุลนั้น ไม่เห็นอยู่ ซึ่งที่เป็นที่อยู่ ในที่อื่น ไปแล้วนอนแล้ว ที่หน้ามุข แห่งพระคันธกุฎี ของพระตถาคต ฯ ในกาลนั้น อ.พระเถระชื่อว่าราหุล ผู้มีอายุ นั้น* บรรลุแล้ว ซึ่งพระอรหัตต์ เป็นผู้มีพรหมยามิได้เทียบ ได้เป็นแล้ว ฯ อ.มาร ชื่อว่า วสวัตติ ดำรงอยู่แล้ว ในภพนั้นเทียบ เห็นแล้ว ซึ่งพระเถระชื่อว่าราหุล ผู้มีอายุ นั้น** ผู้นอนแล้ว ที่หน้ามุขแห่งพระคันธกุฎี คิดแล้วว่า อ.พระหน่อเนื้อ ผู้เสียดแทง ของพระสมณะผู้โคดม นอนแล้ว ในภายนอก, อ.พระสมณะ ผู้โคดม บรรทมแล้ว ในภายในแห่งพระคันธกุฎี เอง, ครั้นเมื่อพระหน่อเนื้อ อันเรา บีบคั้นอยู่, อ.พระสมณะ ผู้โคดมนั้น เป็นผู้อันเราบีบคั้นแล้ว เอง จักเป็น ดังนี้ ฯ อ.มารนั้น เนรมิตเฉพาะแล้ว ซึ่งเพศแห่งช้างผู้พระราช เชือกใหญ่ มาแล้ว รัตแล้ว ซึ่งกระหม่อม ของพระเถระ ด้วยวง ร้องแล้ว ร้องเพียงดั่งนกกะเรียน ด้วยเสียง อันใหญ่ ฯ อ.พระศาสดา บรรทมแล้ว ในพระคันธกุฎี ทรงทราบแล้ว ซึ่งความที่แห่งช้างนั้นเป็นมาร ตรัสแล้วว่า คุณก่อนมารแม่อันแสน แห่งชน ท. ผู้เช้นกับด้วยท่าน ไม่อาจ เพื่ออันยังความกลัว ให้เกิดขึ้น แก่บุตร ของเรา, เพราะว่า อ.บุตร ของเรา เป็นผู้ไม่สะดุ้งโดยปกติ เป็นผู้มิค้นหาไปปราศแล้ว เป็นผู้มีความเพียรมาก เป็นผู้มิปัญญามาก ย่อมเป็น ดังนี้ ได้ตรัสแล้ว ซึ่งพระศาสดา ท. เหล่านี้ว่า

* อ.ท่านผู้มีอายุ นั้น

** ซึ่งท่านผู้มีอายุ นั้น

อ.บุคคลใดเป็นผู้ถึงแล้ว ซึ่งความสำเร็จ เป็นผู้ไม่
 สะดุ้งโดยปกติ เป็นผู้มีตัณหาไปปราศแล้ว เป็นผู้มี
 กิเลสเพียงดั่งเนินหามิได้ เป็น ได้ตัดแล้ว ซึ่งลูกศร
 อันยังสัตว์ให้ไปสู่ภพ โดยปกติ ท., อ.ร่างกายนี้
 ของบุคคลนั้น เป็นสภาพอันมีในที่สุด ย่อมเป็น* ,
 อ.บุคคลใด เป็นผู้มีตัณหาไปปราศแล้ว เป็นผู้มีความ
 ถี่ม่นหามิได้ เป็นผู้ฉลาดในนิรุตติและบท เป็น
 ฟังรู้ ซึ่งอันประชุม แห่งอักษร ท. ด้วย ซึ่งเบื้องต้น
 และเบื้องปลาย ท. แห่งอักษร ท. ด้วย อ.บุคคลนั้นแล
 ผู้มีสรีระอันมีในที่สุด อันเรา ย่อมเรียกว่า ผู้มีปัญญา
 มาก (ผู้เป็นมหาบุรุษ) ดังนี้ ดังนี้ ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. ดังได้สดับมา พระเจ้าประเสนทิโกศลทรงสดับการทำกาละของ
 เศรษฐินั้นแล้ว ตรัสถามว่า ทรัพย์สมบัติที่ไรบุตรจะถึงแก่ใคร ทรงสดับว่า
 ถึงแก่พระราชา จึงทรงให้นำทรัพย์จากเรือนของเศรษฐินั้นมายังราชตระกูล
 โดย (ใช้เวลา) ๗ วัน เสด็จเข้าไปสู่สำนักพระบรมศาสดา เมื่อพระบรมศาสดา
 ตรัสว่า ขอเชิญมหาบพิตร พระองค์เสด็จมาจากไหนหนอแต่ยังวัน จึงทูลว่า
 พระเจ้าข้า คฤหบดีผู้เป็นเศรษฐีในกรุงสาวัตถีนี้ ทำกาละเสียแล้ว หม่อมฉัน
 นำทรัพย์สมบัติซึ่งไรบุตรนั้นไปยังภายในพระราชวังแล้วจึงมา ฯ เรื่องทั้งปวง
 ฟังทราบตามนัยที่มาในพระสูตรนั้นแหละ ฯ

เมื่อพระราชากราบทูลอย่างนี้ว่า ได้ยินว่า เศรษฐินั้น เมื่อเขานำ
 โภชนะมีรสเลิศต่าง ๆ เข้าไปให้ด้วยถาดทอง ก็กล่าวว่า พวกมนุษย์ย่อมบริโภคน
 โภชนะชื่อเห็นปานนี้ (เชียวหรือ) พวกเจ้าจะทำการประชิดกับเราในเรือนนี้
 หรือ? เมื่อเขาเข้าไปตั้งโภชนะไว้ให้ ก็ประหาร (มนุษย์เหล่านั้น) ด้วยก้อนดิน

* แปลอีกนัยหนึ่ง อ.ร่างกาย อันมีในที่สุด ของบุคคลนั้น นี้

และท่อนไม้เป็นต้น ให้นำไปแล้ว บริโภคข้าวปลายเกรียน มีน้ำผักคองเป็นที่
๒ ด้วยคิดว่า นี่เป็นโภชนะของพวกมนุษย์ แม้เมื่อเขาเข้าไปตั้งผ้า ยาน และร่ม
ที่น่าพอใจไว้ให้ ก็ประหารพวกมนุษย์ด้วยก้อนดินและท่อนไม้เป็นต้น ให้นำ
ไปแล้ว นุ่งห่มผ้าป่าน กางร่มใบไม้ เดินทางด้วยรถเกา ๆ พระบรมศาสดา
จึงตรัสเล่าบุรพกรรมของเศรษฐีนั้นว่า

มหาบพิตร เรื่องเคยมีมาแล้ว คฤหบดีผู้เศรษฐีนั้นต้อนรับพระปัจเจก-
พุทธเจ้า ชื่อว่า ตครสีชี ด้วยบิณฑบาต กล่าวว่ พวกท่านจงถวายบิณฑบาต
แก่สมณะ ดังนี้แล้ว ก็ถูกจากอาสนะหลีกไป ๆ ได้ยินว่า เมื่อเศรษฐี ผู้ไม่มี
ศรัทธา ผู้โง่เขลานั้น กล่าวอย่างนั้นแล้วหลีกไป, ภรรยาของเขาเป็นผู้มีศรัทธา
เลื่อมใส คิดว่า นานจริงหนอ เราจึงได้ยินคำว่า จงให้ จากปากของเศรษฐีนี้
มโนรถของเราจะเต็มในวันนี้ เราจักถวายบิณฑบาต แล้วรับบาตรของ
พระปัจเจกพุทธเจ้า บรรจุบาตรให้เต็มด้วยโภชนะอันประณีต แล้วจึงได้ถวาย
แล้ว ๆ